

SE APROBĂ
INSPECTOR DE STAT ȘEF
Ing. Eugen Lucian TRIFAN

VIZAT
INSPECTOR DE STAT ȘEF ADJUNCT
Ing. Gheorghe SURUGIU

DECLARAȚIA DE ADERARE LA VALORILE FUNDAMENTALE, PRINCIPIILE,
OBIECTIVELE ȘI MECANISMUL DE MONITORIZARE A STRATEGIEI
NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020

Valorile fundamentale și principiile promovate de SNA

Valorile fundamentale

Prezenta strategie este construită pe premisa asumării de către toate instituțiile și autoritățile publice a următoarelor valori fundamentale:

- **voința politică** – toate cele 3 puteri în stat, respectiv puterea executivă, judecătorească și cea legislativă, înțeleg importanța unei societăți lipsite de corupție și vor conlucra pentru ducerea la îndeplinire a măsurilor prevăzute de prezenta strategie;
- **integritatea**- reprezentanții instituțiilor și ai autorităților publice au obligația de a declara orice interese personale care pot veni în contradicție cu exercitarea obiectivă a atribuțiilor de serviciu. Totodată, aceștia sunt obligați să ia toate măsurile necesare pentru evitarea situațiilor de conflict de interese și incompatibilități;
- **prioritatea interesului public**- reprezentanții instituțiilor și autorităților publice au datoria de a considera interesul public mai presus de orice alt interes în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Aceștia nu trebuie să se folosească de îndatoririle publice pentru obținerea de beneficii necuvenite, patrimoniale sau nepatrimoniale, pentru ei, familiile lor sau persoane apropiate;
- **transparența**- reprezentanții instituțiilor și autorităților publice vor asigura accesul neîngrădit la informațiile de interes public, transparența procesului decizional și consultarea membrilor societății civile în cadrul acestui proces.

Principii

Fiecare măsură cuprinsă în prezenta strategie și în planul de acțiune se subsumează următoarelor principii, a căror respectare este esențială pentru realizarea unei administrații publice moderne și eficiente:

- principiul statului de drept, în baza căruia este consacrată supremația legii, toți cetățenii fiind egali în fața acesteia.

Acesta are la bază respectarea drepturilor omului și presupune separația puterilor în stat;

- principiul responsabilității, potrivit căruia autoritățile statului răspund pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, respectiv pentru modul de implementare și eficiența strategiilor de acțiune convenite;

- principiul evaluării și gestionării riscurilor de corupție, care ar trebui să facă parte integrantă din procesul managerial desfășurat de către fiecare organizație;

- principiul proporționalității în elaborarea și punerea în aplicare a procedurilor anticorupție: instituțiile publice trebuie să elaboreze, să implementeze și să mențină proceduri puternice, care să fie proporționale cu riscurile și vulnerabilitățile instituționale și dimensionate în funcție de resursele și complexitatea organizației;

- principiul răspunderii la cel mai înalt nivel de angajament; politicile „anti-mită” nu vor fi eficiente dacă nu există un mesaj clar dat de administrație de la nivelul cel mai înalt, conform căruia mita nu este tolerată. Nivelul superior al conducerii pe fiecare palier de administrație trebuie să inițieze, să supravegheze și să conducă, prin puterea exemplului, punerea în aplicare a unei politici de respingere a corupției, recunoscând faptul că mita este contrară valorilor fundamentale de integritate, transparență și responsabilitate și că aceasta subminează eficacitatea organizațională;

- principiul prevenirii săvârșirii faptelor de corupție și a incidentelor de integritate, potrivit căruia indentificarea anticipată și înlăturarea în timp util a premiselor apariției faptelor de corupție sunt prioritare și imperative. Atât instituțiile publice cât și cele private trebuie să dea dovadă de diligență în evaluarea partenerilor, agenților și contractorilor. Fiecare entitate ar trebui să evalueze riscurile de luare de mită asociate cu intrarea într-un parteneriat sau de contractare a unor acorduri cu alte entități și este dator să efectueze evaluări periodice ale riscurilor. La încheierea de parteneriate sau aranjamente contractuale trebuie să verifice dacă respectivele organizații au politici și proceduri care sunt în concordanță cu aceste principii și orientări;

- principiul eficacității în combaterea corupției, care se bazează pe evaluarea continuă a activității instituțiilor cu atribuții în domeniul atât din punctul de vedere al îndeplinirii cât mai complete a obiectivelor asumate pentru a produce efectele pozitive pe care societatea le așteaptă, cât și al managementului organizațional;

- principiul cooperării și coerenței, în baza căruia instituțiile implicate în prevenirea și combaterea corupției trebuie să coopereze îndeaproape, asigurând o concepție unitară asupra obiectivelor ce trebuie îndeplinite și a măsurilor ce urmează a fi luate;

- principiul parteneriatului public- privat, care recunoaște importanța cooptării societății civile și a mediului de afaceri în activitățile concrete de implementare a măsurilor de prevenire a corupției.

Scopul SNA, instrumentele și tipurile de intervenții propuse

Scopul SNA și caracterul multidisciplinar

Scopul SNA este reducerea și prevenirea fenomenului corupției prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional în vederea maximizării impactului măsurilor anticorupție.

Documentul are un caracter multidisciplinar și este adresat tuturor instituțiilor publice reprezentând puterea executivă, legislativă și judecătorească, autorităților publice locale, mediului de afaceri și societății civile.

instrumentele și tipurile de intervenții propuse

Rapoartele periodice de evaluare a eficienței demersurilor anticorupție implementate de România arată faptul că momentul adoptării de noi legi anticorupție a fost deja depășit. Este momentul ca nivelul fiecărei instituții publice, dar și a celor din sectorul privat să se pună accent pe implementarea eficientă a standardelor interne și internaționale anticorupție.

În susținerea unei schimbări de abordare a managementului, SNA pune accent pe măsurile de promovare a integrității instituționale, având ca repere principale: implementarea codurilor etice, punerea în aplicare a standardelor de control intern/managerial și eficientizarea mecanismelor administrative de sancționare, protecția avertizorului de integritate, managementul vulnerabilităților specifice fiecărei instituții.

Prin intermediul inventarului măsurilor preventive anticorupție și indicatorilor de evaluare asociați (anexa nr. 2 la hotărâre) se urmărește realizarea la nivelul fiecărei instituții/autorități publice a unei autoevaluări periodice (semestriale) privind nivelul de utilizare și eficiența a măsurilor anticorupție. Autoevaluarea va viza măsuri precum declararea averilor, respectarea regulilor privind cadourile, managementul conflictelor de interese, incompatibilitățile, codurile etice și deontologice, transparența decizională, accesul la informații de interes public, gestionarea fondurilor publice, achizițiile publice, procedurile de selecție și promovare a personalului etc.

Pentru fiecare tip de intervenție, SNA indentifică obiective generale și specifice. Toate acestea sunt dezvoltate pornind de la abordarea clasică, trihotomică de intervenție strategică în domeniul anticorupție, respectiv prevenire, educație și combatere.

4. Obiectivele generale

4.1. Prevenirea corupției în instituțiile publice

Legislația națională anticorupție dezvoltată de-a lungul ultimului deceniu conține un set complex de măsuri preventive care asigură un nivel înalt de integritate în administrația publică din România.

Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, institue o obligație a persoanelor care exercită o funcție publică de a îndeplini îndatoririle ce le revin din exercitarea funcțiilor, atribuțiilor sau însărcinărilor încredințate, cu respectarea strictă a legilor și a normelor de conduită profesională și de a asigura ocrotirea și realizarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, fără să se folosească de funcțiile, atribuțiile ori însărcinările primite, pentru dobândirea pentru ele sau pentru alte persoane de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite. Această obligație cu caracter general este subsecvent reglementată prin legi speciale, precum și coduri etice și regulamente interne ce cuprind o serie de norme referitoare la conduita persoanelor din sectorul public și privat, în concordanță cu standardele internaționale în materie.

Răspunderea individuală trebuie însă dublată de asigurarea condițiilor necesare pentru punerea în aplicare a cadrului normativ existent, monitorizarea și evaluarea periodică a eficienței măsurilor adoptate. Acestea constituie responsabilități ce aparțin conducerii instituțiilor publice și implică asumarea agendei anticorupție la cel mai înalt nivel. Acesta este unul dintre obiectivele majore ale prezentei secțiuni, ce urmează a fi implementat la nivelul tuturor instituțiilor publice.

Pe lângă măsurile cu caracter obligatoriu pentru toate autoritățile publice, SNA cuprinde și măsuri specifice pentru creșterea gradului de integritate și transparență în domenii/sectoare prioritare cum ar fi:

Remediarea vulnerabilităților specifice instituțiilor publice prin implementarea sistematică a măsurilor preventive.

**Responsabil implementare SNA
Expert – Ion Vasile**